

Sådan er rækkefølgen jo, vil jeg sige til ministeren. Det, der kommer ud af det, er, at der bliver afgivet en rapport prisværdig hurtigt. Jeg var en af dem, der på daværende tidspunkt frygtede, at der både kunne gå år og dag. Henover julen, april måned, så ligger rapporten. Hvis nu den rapport havde sagt, at det her bare slet ikke går, så havde ministeren haft en god sag. Men i og med at rapporten siger, at det kan lade sig gøre – ministeren erkender i dag, at det kan lade sig gøre – jamen så bør Folketinget jo træde til og gennemføre det, som halvdelen af Folketinget og den daværende skatteminister egentlig syntes var en god idé i stedet for at gøre det, som ministeren gør nu, nemlig trække sagen unødvendigt.

Det er at trække sagen unødvendigt, for det her bliver gennemført. Ikke fordi det står i en rapport, men fordi der bliver et flertal for det også i Folketingssalen, sådan at det kan blive lovgivning, og fordi det tekniske grundlag er i orden. Så man kan ikke bruge den undskyldning, at det ikke kan lade sig gøre af en eller anden teknisk grund, for det er undersøgt. Det er dét, vi bruger rapporten til. Rapporten er ikke i sig selv lovgivning.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 186:

Forslag til folketingsbeslutning om afgift på landbrugets kvælstoftab og CO₂-afgift på salg af kunstgødning.

Af Søren Kolstrup (EL) og Keld Albrechtsen (EL).

(Fremsat 6/4 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Frode Sørensen):

Enhedslisten har fremsat forslag om at opfordre regeringen til at indføre en afgift på kvælstoftab med udgangspunkt i en nærmere skitseret model og til at indføre en særlig CO₂-afgift på kunstgødning. Det anføres i bemærkningerne til forslaget, at baggrunden herfor er, at vandmiljøplanerne har spillet fallit.

Regeringen er ikke enig med Enhedslisten i denne betragtning. Det kan måske diskuteres, hvorvidt vandmiljøplanernes mål har været tilstrækkelig høje, men de indgåede aftaler om vandmiljøplanerne har ikke spillet fallit.

Regeringen har netop i overensstemmelse med Vandmiljøplan II-aftalen fra februar 1998 fremlagt en redegørelse om midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan II, og på den baggrund er regeringen, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Venstre og Det Konservative Folkeparti blevet enige om at justere instrumenterne i den gældende vandmiljøplan for derved at være sikre på, at vi når målsætningen i Vandmiljøplan II.

Beregninger viser, at ved bl.a. at fremme genopretningen af vådområder, ved at reducere anvendelsen af brødhvedetillæg, ved at justere enkelte afgrøders kvælstofnormer og endvidere stramme op på kravet til udnyttelse af kvælstof i husdyrgødningen kan den i Vandmiljøplan II forudsatte reduktion på 100.000 t kvælstof nås.

Det er netop disse justeringer, regeringen og de førnævnte partier er blevet enige om at foretage. Da det derfor i øjeblikket ser ud til, at udvaskningen af kvælstof kan reduceres med 100.000 t inden udgangen af år 2003 som forudsat i Vandmiljøplan II, vil jeg gerne sige, at så har Vandmiljøplan II næppe spillet fallit.

Det er korrekt, at afgiftsinstrumentet kan anvendes til at skabe incitament til at handle mere miljøvenligt, men i dette tilfælde er der allerede iværksat initiativer, som skal reducere kvælstofudledningen, og som vel at mærke ser ud til at nå de vedtagne målsætninger.

Det er derfor min opfattelse, at det ikke er aktuelt at indføre en eventuel afgift på landbrugets kvælstoftab samt en CO₂-afgift på salget af kunstgødning. Vi bør afvente det endelige udfald af Vandmiljøplan II og resultatet af den aftale, regeringen og SF netop har indgået om supplerende initiativer og forberedelse af Vandmiljøplan III, og derefter tage stilling til, om vi på det tidspunkt ønsker at anvende afgiftsinstru-

mentet på en anden måde og med et større incitament til at reducere kvælstofudledningen yderligere, og i givet fald hvilken form for afgift der skal indføres.

Så regeringen kan ikke støtte forslaget.

Niels Bloch Jespersen (S):

Enhedslisten, som jo ikke er blandt forligspartierne bag Vandmiljøplan II, har nu fremsat et forslag omkring et problem, som jo er reelt, nemlig at vi både skal sikre vores værdifulde grundvand og sikre, at vores vandmiljø og vores havmiljø bliver sikret og bliver bevaret i en bæredygtig tilstand.

I Socialdemokratiet er vi jo heller ikke – som skatteministeren har været inde på – i princippet negativt indstillet over for at benytte grønne afgifter. Men selv om Socialdemokratiet ikke som princip vil afvise, at det muligvis kan være aktuelt og blive aktuelt at indføre en afgift både på kvælstof og på CO₂ i landbruget, så synes vi, at med udgangspunkt i de positive resultater, som skatteministeren har redegjort for – en 100.000 t-reduktion af kvælstofforbruget i landbruget inden udgangen af år 2003 – er det ikke tiden til at skifte hest.

Vi skal prøve at gennemføre Vandmiljøplan II med de justeringer, der netop er gennemført, og opnå de positive effekter.

Så på Socialdemokratiets vegne skal jeg meddele, at vi ikke kan støtte forslaget på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Det forbavser mig jo ikke, at den socialdemokratiske ordfører og ministeren er tilfredse med Vandmiljøplan II. Det, der overrasker mig en smule mere, er måske, at man er så forbeholden over for den her tankegang, som tilfældet er.

Kan den socialdemokratiske ordfører ikke bekræfte, at netop regeringspartierne og Socialistisk Folkeparti har fremsat en erklæring, der åbner op for Vandmiljøplan III, og hvor man for første gang mig bekendt også er åbne over for just denne her tanke, der lægges frem her?

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Jo, men det er da meget realistisk, at vi skal have en Vandmiljøplan III efter 2003, og som jeg sagde i min ordførertale, er det da et af de instrumenter, man skal overveje.

Men samtidig må vi også afvente Wilhelmsrapporten og den række af videnskabelige undersøgelser og vurderinger som er iværksat. Så det, jeg understreger, er, at på nuværende tidspunkt skal der ikke laves om, og så må vi snakke om, hvad der skal ske, når vi får de resultater af det, der er iværksat.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Men har jeg forstået den socialdemokratiske ordfører rigtigt, at netop afgiften på et kvælstof-tab kan være et meget relevant instrument, hvis man vil lave et incitament til godt landmandskab og til en skærpet økologisk drift?

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Der er mange tekniske muligheder, og jeg kan da bekræfte hr. Søren Kolstrup i, at nogle sådanne overvejelser er med, men jeg har også opfordret hr. Søren Kolstrup og Enhedslisten til at gå ind aktivt og tage arbejdstøjet på, at arbejde for at forbedre vandmiljøet i Danmark.

Gitte Lillelund Bech (V):

Da Venstres ordfører på netop dette område, hr. Jens Vibjerg, ikke kan være til stede, har jeg lovet at oplæse hr. Jens Vibjergs ordførertale.

Jeg vil fra starten gøre det klart, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget. Det kan vi selvfølgelig ikke, fordi vi har en aftale med regeringen om vandmiljøplanen, og det kan vi ikke, fordi der er en række elementer i forslaget, som Venstre heller ikke kan støtte.

Men jeg vil tilslutte mig bemærkningerne til beslutningsforslaget om de nuværende bureaukratiske kontrolforanstaltninger, for det er et væsentligt problem i det nuværende regelsæt.

Vi har nu justeret nogle elementer i forlængelse af midtvejsevalueringen, og for Venstre er det vigtigt, at vi nu når til ende med den nuværende aftale og på det tidspunkt får vurderet resultaterne. Det kunne så være en passende anledning til at revurdere hele området og interessere sig for virkemidler, der er langt mindre bureaukratiske og har de instrumenter, der sikrer de ønskede resultater.

Med disse få bemærkninger skal jeg som sagt på vegne af Venstres ordfører, hr. Jens Vibjerg, afvise forslaget.

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil gerne starte med at takke Enhedslisten og takke min gode ven – skulle jeg sige kammerat – hr. Søren Kolstrup for dette fremragende forslag.

Og hvorfor synes jeg så, det er fremragende? Det er, fordi det har gjort mig 20 år yngre, end jeg er. Det må være en drøm for enhver kvinde. Og det har pudset min konservative profil fuldstændig op. Det her virker jo, som om det er et forslag, der er formuleret først i 1980'erne, dengang der var forskel på højre og venstre i Folketingssalen, dengang der var store demonstrationer på slotspladsen. Det var dengang, jeg fandt ud af, at jeg var konservativ, og dengang jeg syntes, at socialister var primitive og enøjede. Men så kom jeg jo herind, og så fandt jeg ud af, at selv socialister kan være gode og begavede mennesker.

Og vi laver jo aftaler på kryds og tværs af partierne. Vi er endda med i en finanslovaftale, hvor SF er med, og så sent som i den seneste forespørgsel, vi havde i dag, stemte vi sammen med Enhedslisten.

Men jeg må sige, at det her forslag, der går ud på at tage penge fra én gruppe landmænd og give til en anden gruppe, putte pengene i en stor socialistisk fond, uddele dem igen med en bestyrelse, der sidder med repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening og Specialarbejderforbundet, det synes jeg er helt til hest, og det kan vi ikke støtte i Det Konservative Folkeparti.

Vi mener, at vandmiljøplanerne virker og særlig nu med revisionen af Vandmiljøplan II. Vi er imod yderligere byrder til landmændene, og derfor kan vi slet ikke støtte en afgift på kvælstofstab eller CO₂-afgift på salg af kunstgødning. Det her kan vi desværre ikke gå ind i.

(Kort bemærkning.)

Søren Kolstrup (EL):

Ja, tak for indlægget. Jeg følte mig mindst 1 år yngre end jeg rent faktisk er. Jeg var lige ved at hoppe på den!

Men jeg er lidt ked af, at den konservative ordfører hæfter sig just ved de elementer, der ligger langt fra den konservative ordfører. Derfor vil jeg gerne lige fremholde et par elementer, som jeg ved ligger meget, meget tæt, som jeg kender den konservative ordfører, på dennes tankegang.

Er det ikke et smukt ideal at lave en afgift, der i virkeligheden er sådan indrettet, at man kan undgå afgiften? Er det ikke smukt at lave en af-

gift, der kan være sådan indrettet, at man overflødiggør en lang række andre detailreguleringer? Vil det ikke tale til den konservative sjæl i fru Henriette Kjær, at man med denne løsning kan overflødiggøre alle de små og store reguleringer, som fru Henriette Kjær påfører dansk landbrug?

Her er netop en regulering, der siger, at hvis man udøver godt landmandskab, så kan man slippe for afgiften, så kan man slippe for at putte nogle penge hen i en grim socialistisk fond. Er det ikke et tilbud for fru Henriette Kjær?

(Kort bemærkning.)

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg vil gerne spørge fru Henriette Kjær, hvad hun mener med, at Vandmiljøplan II, som blev lavet i 1998, virker. Vi har netop lavet en midtvejsevaluering, der faktisk for nogle partiers vedkommende lægger op til, at man laver en Vandmiljøplan III, og at man implementerer vandrammedirektivet, der tager nogle helt andre elementer ind.

Derfor vil jeg gerne vide, hvad det er, der virker så godt i Vandmiljøplan II. Er fru Henriette Kjær slet ikke klar over, at de tal, vi har fremskrevet, er nogle tal, der står i en maskine, og det har ikke noget at gøre med, hvordan miljøet i virkeligheden har det?

(Kort bemærkning.)

Henriette Kjær (KF):

Hvis bare det var sådan, at man kunne overflødiggøre alle reguleringer, var det jo besnærende at sige ja. Men det kan det her forslag jo selvfølgelig ikke gøre. Tværtimod vil det udradere det konventionelle landbrug fuldstændig. Det mener vi ikke tiden er inde til. Vi kan heller ikke se, at det er nødvendigt.

Vi synes også, det er fremragende, hvis folk omlægger til økologisk drift. Men vi mener, at det må ske af egen fri vilje og ikke ved, at man brandskatter landbruget.

Og så til fru Vibeke Peschardt: Man skulle altså ikke tro, at fru Vibeke Peschardt var en del af det, vi lige har siddet og lavet i forligskredsen. Det ændrer mig virkelig.

Vi har lige revideret Vandmiljøplan II. Vi har sat nogle foranstaltninger i værk, som vi er fuldt overbevist om lever op til de mål, der er fastsat, ellers havde vi ikke vedtaget det, ellers havde vi ikke gjort det.

Hvis fru Vibeke Peschardt troede noget andet, fatter jeg virkelig ikke, at De Radikale har tilslut-

tet sig den aftale, vi skal behandle, og som skal udmøntes i næste uge.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg må sige, at jeg bad om ordet før sidste del af fru Henriette Kjærs indlæg. For mit spørgsmål til fru Kjær var nemlig, om fru Kjær havde bemærket den ganske alvorlige splid, der er imellem regeringspartierne, hvor Socialdemokraterne lige har været oppe og bekræfte, at Vandmiljøplan II virker, og hvor den radikale ordfører siger, at den overhovedet ikke virker. Det synes jeg godt nok er alvorligt.

Men det har fru Henriette Kjær jo altså allerede bemærket.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg bed mærke i fru Henriette Kjærs ordvalg: brandskatter landbruget. Hvor meget er det egentlig, at landbruget samlet set betaler i skat? Og hvor meget er det egentlig, landbruget samlet får i tilskud? Kender fru Henriette Kjær tallene? Jeg kender dem nogenlunde. Ellers kan skatteministeren bekræfte nogle tal senere.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Vil fru Henriette Kjær bekræfte, at man kan lave en afgift på kvælstof med et bundfradrag på en sådan måde, at man sikrer sig, at der ikke betales én eneste krone til en grøn fond eller en socialistisk fond, netop fordi kernetankegangen i det her er at opmuntre til godt landmandskab?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Til hr. Aage Frandsen: Det ved jeg virkelig ikke. Jeg ved ikke, hvor meget de samlet betaler i skat. Jeg ved ikke, hvor meget de får i tilskud. Men jeg ved, at der er stor interesse for, at man omfatter det således, at man ikke skal få nogle tilskud, hvor man skal redegøre, hvor man skal bruge utrolig meget tid på administrativt arbejde. Men kunne man derimod blive nedsat i nogle af de skatter og afgifter, man skal af med, ville det være en fordel for alle parter, og det er jo det, vi skal ind på.

Til hr. Søren Kolstrup: Hvis man nu vil arbejde med en model med et bundfradrag, var det jo det, man så skulle have foreslået i stedet for. Jeg vil i hvert fald være meget trist ved, at vi skulle til at opbygge en fond.

Så hr. Søren Kolstrup får mig ikke til at sige ja til den her model, for jeg mener, vi er godt i gang med de vandmiljøplaner, vi har sat i værk, så jeg mener ikke, der er behov for yderligere tiltag.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Jamen jeg må så udtrykke mig lidt mere præcist. Hvor mange tons var det, der manglede i fremskrivningerne fra Vandmiljøplan II?

Nu skal jeg så selv besvare spørgsmålet. Det var 6.000 t, de var ikke fundet, fordi der var en masse af tiltagene, som ikke var blevet gennemført, og som ikke virkede, og fordi landmændene havde lavet for meget brødhvede og alt det der.

Det blev så aftalt, at man skulle finde de 6.000 t, og samtidig var der en tillægsaftale, der gik ud på, at nogle partier, nemlig regeringspartierne og SF, lægger op til – bl.a. med baggrund i et EU-direktiv – at der skal laves en Vandmiljøplan III.

Jeg vil så gerne spørge fru Henriette Kjær, om hun har tilsluttet sig den aftale.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Ja, det var jo en ordentlig svada om socialistiske kasser, og jeg ved ikke hvad. Men det, der bringer mig herop på talerstolen, er, at jeg godt kunne blive i tvivl om fru Henriette Kjærs frasigelse af, at man skulle ændre på produktionsformer.

Jeg kan da huske, at Det Konservative Folkeparti var meget i front, da Mariager Fjord eutrofierede og var helt grøn, de lavede nærmest en indsamlings. Og jeg synes, at det er rigtigt, at vi må konstatere, at vandmiljøet ikke har det godt.

Men det, vi har lavet forlig om, er at få de 100.000 t besparelser i kvælstofforbruget iværksat, og det mener jeg, og det går jeg ud fra, at alle forligspartierne kan tilslutte sig, at vi er godt på vej til med de revisioner, der er foretaget.

Men spørgsmålet går faktisk på, om fru Henriette Kjær ikke er enig i, at vores havmiljø, vores åer, ikke har det godt nok, når de er som sød-suppe hver sommer.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal ikke kommentere fru Henriette Kjærs dybe forelskelse i Vandmiljøplan II, som åbenbart blænder fru Henriette Kjær. Men jeg synes, det er vigtigt, vi bliver fuldstændig enige om, at den her afgiftsform kan indrettes sådan.

Vi kan diskutere bundfradraget, fru Henriette Kjær kan sige, at det her bundfradrag måske er lidt for lille, ikke helt tilpas, men man kan med den her teknik indrette det således, og det kan vi diskutere, at man ikke betaler én eneste krone i afgift, men opmuntrer alle dem, der vil godt landmandskab og dermed overflødigger en lang række af de detailreguleringer, som fru Henriette Kjær sumper rundt i i Vandmiljøplan II.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Henriette Kjær. Og så går jeg videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

Nu var det jo sådan – og jeg sagde det faktisk som en lille optakt til valget, der jo kommer inden for en overskuelig fremtid – at da vi var færdige med de meget konstruktive og positive forhandlinger om revisionen af Vandmiljøplan II, så var der en lille gruppe, der havde lavet et udspil til noget, de kaldte Vandmiljøplan III, og jeg må bare sige, at de øvrige forligspartier var overhovedet ikke blevet spurgt eller inddraget i arbejdet. Derfor har vi ikke tilsluttet os det. Vi vil se konstruktivt på det, hvis det er noget, der er behov for.

Så vil jeg sige til hr. Niels Bloch Jespersen, at det der med indsamling til Mariager Fjord og sådan noget, det er fri digtning. Men med hensyn til hvordan vandmiljøet i øvrigt har det, så er vi enige i, at det ikke har det lige godt alle steder. Derfor har vi også fremsat forslag om, at kommunerne skal til at gøre noget ved deres kloaker, der er utætte. Vi mener ikke, det er landbruget alene, der står for det; det er i høj grad også os byboere, der ikke punker vores byrådsmedlemmer nok til at få dem til at se på det, der er under jorden.

Der skal være flotte skoler, der skal være alting, men vi gør for lidt ud af kloaksystemet, som vi også mener har en stor del af skylden for, at vores vandmiljø har det dårligt, og der vil vi gerne være med til at gøre en indsats.

Og så til hr. Søren Kolstrup igen: Jamen jeg vil være meget konstruktiv, ligesom når vi snakker Vandmiljøplan III, når vi kommer dertil, hvis der er behov. Lige nu føler vi faktisk, at der er sat nogle gode tiltag i værk, som vi gerne vil se resultaterne af, og som vi tror på.

Aage Frandsen (SF):

Da SF's ordfører, hr. Jørn Jespersen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre SF's synspunkter i forhold til dette beslutningsforslag.

Vi kan forholde os til beslutningsforslaget på to planer. Det ene er på den politiske plan. Der er forlig på området, og det begrænser naturligvis de partier, som er med i forliget, i at forholde sig med henblik på at vedtage andre forslag. Sådan er det at indgå i et forlig.

Men allerede den hidtidige diskussion viser jo, at uanset om man er med i et forlig eller ej, så hænder det, at forskellige partier har forskelligt nært forhold til nogle forlig eller til dele af det, og andre dele har man et mindre nært forhold til. Man vurderer heller ikke nødvendigvis, fordi man er med i et forlig, andres forslag på samme måde. Man kan være meget uenige om de forslag, der kommer fra andre partier.

Dermed er jeg så fremme ved den anden del af det, nemlig det forslag, som ligger her. Der er en række tanker i det i forhold til at bruge afgiftssystem og tilskudssystem for at fremme en bestemt adfærd, og det er vi helt klart tilhængere af. Både når det drejer sig om miljø og om landbrug er vi tilhængere af, at man bruger forskellige incitamentter – det kan være en afgift, og det kan være et tilskud – til at fremme en bestemt adfærd, som vi gerne vil have på miljøområdet.

Om det forslag, der ligger her, så er det ideelle, eller om der er andre muligheder, jamen det vil jeg ikke afvise, heller ikke at det også kan være det her forslag. Vi er tilhængere af, at man netop bruger, hvad man kan kalde rigtige grønne afgifter, som ikke har til formål at sørge for, at der kommer penge i skatteministerens kasse, men som har til formål at fremme en bestemt adfærd.

Men altså på grund af vores forligstilknytning kan vi selvfølgelig ikke støtte forslaget, og der er også elementer i det, som vi kunne forestille os anderledes, og så siger vi jo heller ikke ja af den grund. Men det er selvfølgelig også ud fra, at når man er bundet af et forlig, så er man bundet.

Klaus Kjær (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på området, hr. Svend Aage Fauverholdt, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremsætte følgende bemærkninger til forslaget:

Dansk Folkeparti kan ikke støtte det fremlagte beslutningsforslag. Landbrugets facitliste, nærmere betegnet Vandmiljøplan II, arbejdes

der meget seriøst med. For os at se er det helt malplaceret med yderligere tiltag på nuværende tidspunkt.

Af de mange punkter, som er nævnt i beslutningsforslaget, skinner det klart igennem, at det er rene økologiske tiltag, der skal fremmes. Vi i Dansk Folkeparti prioriterer landbruget højt, og derfor er vi ikke med på yderligere stramninger over for et erhverv, der beskæftiger så mange mennesker og samtidig er vor største eksportleverandør.

Som sagt ved begyndelsen af ordførertalen: Dansk Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Vibeke Peschardt (RV):

Først en kommentar til hr. Klaus Kjær: Dansk landbrug med tilhørende er ikke længere det største eksporterhverv i Danmark, vindmøllerne har overfløjet det, landbruget er det tredjestørste.

Men med hensyn til selve teksten her må vi sige, at vi jo er en del af det Vandmiljøplan II-midtvejsevalueringsforlig, der netop er indgået, og det betyder, at vi på nuværende tidspunkt ikke kan støtte et forslag som det, der ligger her. Vi synes måske heller ikke, det lige er den måde, det skulle gøres på, men hvis jeg skal sige noget positivt om det, så vil jeg sige, at vi jo ikke er fremmede over for disse markedsbaserede styringsredskaber, som afgifter er. Det kunne måske betyde for landbruget, at de slap for noget af det forfærdelige bureaukrati, som de har i dag, og som de er kede af, at de har, nemlig gødningsregnskaber og andet.

På den anden side så kan det være, at det kan blive en del af det, der hedder de grønne regnskaber. Vi har jo i anden sammenhæng i Miljøudvalget behandlet et lovforslag her for ganske nylig om grønne regnskaber, og landbruget var ikke med, men det lå ligesom under overfladen, at de faktisk selv var interesserede i at komme med.

Til allersidst vil jeg sige: Vi har også i andre sammenhænge hængpartier med landbruget, og her er jo foreslået en CO₂-afgift på salg af kunstgødning. Det er faktisk sådan, at landbruget står for 20 pct. af det samlede udslip af drivhusgasser, trafikken for andre 20 pct., og så resten af samfundet for resten, så på længere sigt kan det bestemt godt være, at vi kan være interesserede.

Modellen som sådan vil jeg ikke forholde mig til, jeg er ikke sikker på, at det skal se sådan ud,

men jeg tror, at man på længere sigt godt kan lande i noget, der minder om det.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Ja, det var jo et interessant indlæg, fru Vibeke Peschardt holdt, og fru Vibeke Peschardt var en smule tøvende over for den her model. Men kan fru Vibeke Peschardt bekræfte, at vi jo rent faktisk i dag inden for gruppen af landmænd, der laver grønne regnskaber, nu har landmænd, der sidder og laver opgørelser over kvælstoftab? Det er det ene.

Og det andet: Med hensyn til denne gruppe af landmænd, der laver opgørelser over kvælstoftab, der har man via deres egne udtalelser og via de målinger, vi har fra dem, kunnet registrere, at de rent faktisk tager langt mere nænsomt og følsomt på kvælstoffet, og dermed kan man konkludere, at det her forslag rent teknisk om ikke ligger på den flade så dog næsten på den flade.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte, for det ved jeg ikke noget om, men det skal da nok være rigtigt, når hr. Søren Kolstrup siger det.

Når jeg overhovedet ikke ønsker at gå ind i sådan nogle tekniske løsninger som det her og heller ikke kan støtte forslaget, så er det jo, fordi vi har teknikere til at regne det her ud, når tidens fylde en gang er inde, men det er altså ikke, før vi når frem til en eventuel Vandmiljøplan III om 1½ år.

Ole M. Nielsen (KRF):

Det er jo en spændende debat, vi kan få ud af det her: Den kunne jo være blevet meget mere vidtløftig og meget mere spændende, hvis ikke vi havde haft sådan et restriktivt formandskab. Men jeg kan godt forstå, at de er belært af lidt dårlige erfaringer fra de seneste dage. Ellers kunne det jo blive meget spændende. Vi var jo lige ved at udvikle en god ideologisk debat i aftes også, på samme tid her eller lidt senere. Og det er der anledning til igen her.

Jeg synes faktisk, at det system, som Enhedslisten foreslår her med en betaling for kvælstoftab, er et ganske udmærket system. Jeg er bare slet ikke enig i de præmisser, som ligger til grund for, at Enhedslisten kommer med det nu. Men systemet tror jeg faktisk på.

Jeg er ikke enig i, at Vandmiljøplan II ikke virker. Det er jo så herligt at høre, at det er der splid

om inden for regeringen. Den slags kan vi andre, der står udenfor, jo da kun have fornøjelse af. Men selvfølgelig virker den. Men regnestykkerne og teorien omkring det er latterlige: Nu har man så endelig fundet de sidste 6.000 t ud af 100.000 t, som man skulle reducere med, og så var man sandelig så heldig, at man fandt 175 t i overskud på reduktioner. Det er jo til at grine af simpelt hen. Det er ren teori.

Så kommer kritikerne af landbruget og siger, at miljøet jo ikke er blevet et hak bedre. Nej, selv om man var holdt op med at bruge kvælstofgødning i salig Christian Christensens tid, så var vandmiljøet ikke i orden endnu og måske ikke engang særlig meget bedre, for der vil stadig væk være et udslip af den beholdning af kvælstof, der er i jorden.

Men forslaget her tror jeg sådan set er godt, og jeg tror da også, at det var bedre end at give sig til at forhandle en Vandmiljøplan III. Man begynder bare med at skrive facit. Man ved allerede, hvad den skal slutte med uden at have undersøgt noget som helst. Derfor kunne vi tilslutte os Venstres forslag om at lave en ny NPO-regulering. Det trænger vi i høj grad til, for der er alt meget teori og alt for lidt videnskab, altså alt for meget godtkøbsteori og for lidt videnskab i det system, man kører nu.

Vi kan heller ikke støtte hr. Kolstrups forslag om en CO₂-afgift på gødning, og vi kan slet ikke støtte hans forslag om fonde, som skal finansiere overgang til økologisk drift. Men en afgift på kvælstoftab som erstatning for nogle af de andre skatter, som landbruget betaler, eller andre af de belastninger, som landbruget har, tror jeg faktisk ville være et ganske udmærket system, men på de præmisser og på det tidspunkt her, så duer det bare ikke.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Kolstrup.

Søren Kolstrup (EL):

Inden jeg kommenterer de enkelte indlæg, skal jeg præcisere Enhedslistens præmisser for det her arbejde. Vi ønsker principielt at indføre en afgift, ikke af fiskale grunde, ikke for at der skulle komme nogle kroner ind i statens kasse, men udelukkende for at skabe et incitament til, at man opfører sig mere økologisk, at man har et incitament til at befordre godt landmandskab både inden for de økologiske og de konventionelle.

Og så det andet princip, at de, der opfører sig miljømæssigt, jamen de bliver belønnet klart ved ikke at skulle betale en afgift. Vi ville også godt være med til at diskutere, at de, der opførte sig særlig økologisk, oven i købet kunne få en ekstra præmie. Hvorfor skulle det egentlig ikke være sådan, at personer, producenter, der fordrager sig, forliger sig med naturen og er i stand til at lave en produktion, hvor man kan genproducere uden at belaste miljøet, får en lille præmie? Var det egentlig ikke rimeligt?

Jeg kunne egentlig godt tænke mig, når fru Henriette Kjær kører i sin dyt i det blå landskab også kører i et grønt landskab, hvor hun og hendes folk ser lucerne, cikorie, kløver og en lang række andre bælgeplanter bugne hen over det danske landskab i stedet for kun at se to afgrøder, hvede og roer, og så ellers en omgang gylle mig her og gylle mig der.

Hvorfor dog ikke vende tilbage til godt landmandskab og få en æblebeholder med en omgang regnvand i, der kan binde ammoniakken en smule? Hvorfor ikke belønne en sådan form for godt landmandskab i stedet for at køre derudad mod afgrunden og sylte sig ind i reguleringer, som ikke virker?

Der vender jeg så tilbage til den mest ædruelige tale, der er ført i dag, nemlig af fru Vibeke Peschardt, der klart har sagt, hvad tingene hænger sammen med. Jeg havde også håbet, at ministeren måske var kommet lidt tættere på den grumme virkelighed, som vi lever i, i stedet for at male de rosenrøde billeder.

Men tak til fru Vibeke Peschardt, fordi vi for en stund kunne få løftet sløret for, hvordan verden egentlig hænger sammen.

Generelt kan jeg jo sige på baggrund af de her indlæg: Det er interessant, at der er sket et afgørende stemningsskift omkring den her afgift. Vi har engang fået at vide i Enhedslisten, at det her kunne ikke lade sig gøre alene af tekniske grunde, og når det ikke kan lade sig gøre af tekniske grunde, så forstummer den politiske debat.

Nu vedgår man, at det her er en teknisk mulighed. Det kan være, den kan raffineres. Hr. Niels Bloch Jespersen, Kristeligt Folkeparti, hr. Aage Frandsen, fru Vibeke Peschardt siger: Jamen her ligger da en mulighed, lad os se på den, det skal bare ikke være nu. Og en afgørende melding fra den ædruelige fru Vibeke Peschardt var så, at det kunne ikke være på nuværende tidspunkt, og da ved vi jo, at »nuværende tidspunkt« er bestemt af det politiske styrkeforhold.

Enhedslisten er til for at få fremrykket det såkaldte ægte grønne tidspunkt. Jo før, jo bedre.

Jeg skal sige om realismen i det, at for os har det været interessant at konstatere, at de økonomiske vismænd har påpeget, at det her nok er den mest effektive løsning styringsmæssigt og økonomisk. Statens Jordbrugs- og Fiskeriinstitut har påpeget det samme. Vi har de hollandske erfaringer. Man har efter vore begreber et alt for højt bundfradrag i Holland, men man har dog systemet, og det fungerer.

Det er da interessant, at man i dag rent faktisk opgør kvælstoftabet hos nogle landmænd, og bare det, at man indfører et grønt regnskab med et kvælstoftab, virker. Det virker – og uden en afgift. Jamen det er da et lille fremskridt efter vore begreber.

Endelig glæder vi os til at få indført den her afgift, så vi kan dokumentere, at vi, der er højgrønne og i øvrigt også -røde, vil både en afbureaukratisering og samtidig have et meget enkelt afgiftsinstrument, som kan opmuntre til godt landmandskab.

Så har Enhedslisten oven i kasketten det synspunkt, at skal det blive rigtig godt, skal vi have en økologisk omlægning over hele linjen, og der ved vi jo godt, at der er træghed i det politiske landskab, men nu har vi så taget førertrøjen på.

De gode indlæg er arkiverede, og de er parat til at blive hevet frem ved givne lejligheder. Tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 190:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af den kollektive trafik i hovedstadsområdet.
Af Søren Kolstrup (EL) og Jette Gottlieb (EL).
(Fremsat 20/4 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Trafikministeren (Jacob Buksti):

Jeg har i det seneste par uger med stor fornøjelse kunnet konstatere, at det nu for alvor er blevet forår. Det giver jo sådan lidt mere kulør på tilværelsen.

Men der er tilsyneladende nogle, som snarere tror, at vi er ved at nærme os julen. I hvert fald lægger Enhedslisten i dag op til at dele gaver ud i et helt utroligt omfang, mindst 17 mia. kr. til den kollektive trafik i hovedstadsområdet, hvoraf ganske vist et par hundrede millioner kroner går til den sjællandske togtrafik.

Enhedslisten nævner godt nok, at der ikke på alle punkter er taget stilling til finansieringens fordeling på stat, amt og kommune, men vi må jo nok hellere antage, at det er staten, der skal betale.

Jeg er ikke sikker på, at amter og kommuner i København vil bryde sig om, at Folketinget træffer principbeslutninger om, hvilke infrastrukturinvesteringer amter og kommuner skal bidrage til med mange milliarder kroner. Jeg vælger derfor at betragte Enhedslistens forslag som en ren politisk markering, der skal signalere, at Enhedslisten er villig til at gøre hvad som helst for at fremme den kollektive trafik, og at den i øvrigt ikke bekymrer sig om, hvad det koster.

Enhedslisten har næppe seriøst forestillet sig, at Folketinget her og nu vil sige god for, at der skal bruges ca. 17 mia. kr. i en række projekter uden skyldig hensyntagen til prioritering, til hvem der faktisk har ansvaret for de pågældende områder, til hvad der er omfattet af forskellige politiske aftaler og forlig samt til fordelingen af den nødvendige indsats på trafikområdet i det øvrige land.

Hvis Enhedslistens forslag blev vedtaget, ville staten være tvunget til at iværksætte en række projekter, hvor det både er meget usikkert, hvad projekterne ville koste, og hvilken nytte man ville få ud af de enkelte projekter.